

Problemy występujące w
bardziej złożonych programach
*aproksymacja średnio kwadratowa z baza wielomiana
Laguerre'a*

Marharyta Minich i Andrei Venski

Aproksymacja

Aproksymacja oznacza przybliżanie funkcji za pomocą „prostszej”, należącej do określonej klasy funkcji.

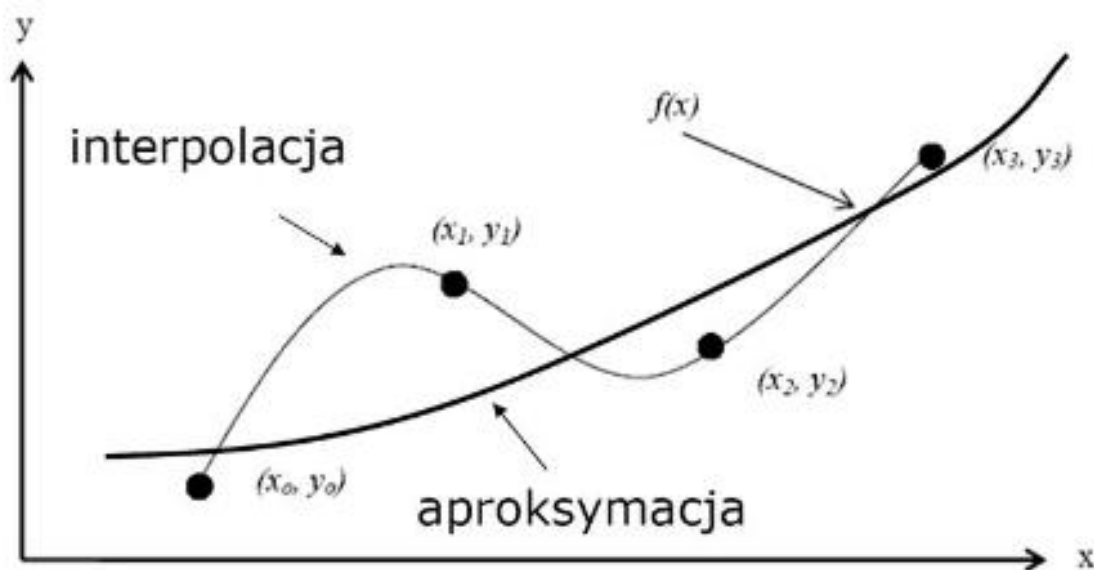
Przyczyny stosowania aproksymacji:

- funkcja aproksymowana wyrażona jest za pomocą skomplikowanej, niepraktycznej zależności analitycznej,
- znany jest tylko skończony zbiór wartości funkcji, np. odczytanych w trakcie pomiaru.

Funkcji aproksymującej (przybliżającej) poszukuje się zwykle w określonej rodzinie funkcji np. wśród wielomianów.

Przybliżanie jednej funkcji przez inną powoduje pojawianie się błędów, zwanych błędami aproksymacji (przybliżenia).

Interpolacja jest metodą numeryczną zbliżoną do aproksymacji z tą różnicą, że dopasowana do danych krzywa przechodzi dokładnie przez punkty pomiarowe. Innymi słowy interpolacja polega na dopasowaniu funkcji do danych w taki sposób, że funkcja ta przyjmuje konkretne wartości w punktach nazywanych węzłami.

Aproksymacja liniowa funkcji $f(x)$ polega na wyznaczeniu współczynników $a_0, a_1, a_2, \dots, a_m$ funkcji aproksymującej:

$$F(x) = a_0\varphi_0(x) + a_1\varphi_1(x) + \dots + a_m\varphi_m(x)$$

gdzie: $\varphi_i(x)$ - są funkcjami bazowymi, $(m+1)$ wymiarowej przestrzeni liniowej X_{m+1} ($X_{m+1} \in X$)

Żądamy aby funkcja $F(x)$ spełniała warunek

$$\|f(x) - F(x)\| = \text{minimum}$$

Wielomiany Laguerre'a

$$L_{k+1}(x) = \frac{1}{k+1} [(2k+1-x)L_k(x) - kL_{k-1}(x)], \quad \forall k \geq 1,$$

Aproksymacja wielomianami Laguerre'a

Tw.1. Jeżeli $f(x)$ jest wielomianem stopnia n określonym na przedziale $(a;b)$ i $f(a) \neq f(b)$, to liczba zer wielomianu $f(x)$ w tym przedziale jest równa $L(a)-L(b)$

lub jest od tej liczby mniejsza o liczbę parzystą

Funkcję $f(x)$ z przestrzeni $L^2_{[0,\infty)}$ z wagą aproksymujemy jej sumą Fouriera

$$f(x) \approx \sum_{k=0}^{\infty} a_k L_k(x), \quad 0 \leq x < \infty$$

Współczynniki a_k obliczamy za pomocą wzorów

$$a_k = \int_0^{\infty} f(t) L_k(t) e^{-t} dt,$$

$k = 0, 1, 2, \dots, n$.

Zachodzi równość

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^{\infty} \left| f(x) - \sum_{k=0}^n a_k L_k(x) \right|^2 e^{-x} dx = 0.$$

Opis wywołania programu

Program wywołuje się poleceniem make. Po wykonaniu tego polecenia otrzymujemy program z nazwą aprox. Zawartość Makefile:

```

aprox: main.o splines.o points.o aproksymator_na_bazie.o gaus/libge.a
$(CC) -o aprox main.o splines.o points.o aproksymator_na_bazie.o -L gaus -l ge -lm -Wall

intrp: main.o splines.o points.o interpolator.o gaus/libge.a
$(CC) -o intrp main.o splines.o points.o interpolator.o -L gaus -l ge

prosta: main.o splines.o points.o prosta.o
$(CC) -o prosta main.o splines.o points.o prosta.o

aproksymator_na_bazie.o: makespl.h points.h gaus/piv_ge_solver.h
$(CC) -I gaus -c aproksymator_na_bazie.c

interpolator.o: makespl.h points.h gaus/piv_ge_solver.h
$(CC) -I gaus -c interpolator.c

.PHONY: clean

clean:
-rm *.o aprox |

```

uruchomienie Makefile:

```

cc -c -o main.o main.c
cc -c -o splines.o splines.c
cc -c -o points.o points.c
cc -I gaus -c aproksymator_na_bazie.c

```

```

cc -o aprox main.o splines.o points.o aproksymator_na_bazie.o -L gaus -l ge -lm -Wall

```

uruchomienie programu aprox:

Jak uruchomimy nasz program bez podanych argumentów, otrzymujemy odpowiedni komunikat:

```

andrew@andrew-GL502VSK:~/lmp10$ ./aprox
Usage: ./aprox -s spline-file [-p points-file] [ -g gnuplot-file [-f from_x -t to_x -n n_points ] ]
    if points-file is given then
        reads discrete 2D points from points-file
        writes spline approximation to spline-file
        - number of points should be >= 4
    else (points-file not given)
        reads spline from spline-file
    endfi
    if gnuplot-file is given then
        makes table of n_points within <from_x,to_x> range
        - from_x defaults to x-coordinate of the first point in points-file,
        - to_x defaults to x-coordinate of the last point
        - n_points defaults to 100
        - n_points must be > 1
    endif

```

Po -s spline-file -- podajemy nazwę pliku do zapisu naszych splinów

Po -p points-file – podajemy plik z punktami pomiarowymi

Po -f podajemy początkowy zakres (from)

Po -t podajemy koniec zakresu (to)

Po -n podajemy ilość punktów

I po -g podajemy nazwę pliku do którego będą zapisane punkty do funkcji aproksymującej

Przykład:

```
andrew@andrew-GL502VSK:~/lmp10$ ./aprox -s spl -p test/dane.1 -f 5 -t 6 -n 200 -g myplot
```

Spliny będą zapisane w plik spl, wygenerowane punkty bierzemy z pliku dane.1 z katalogu test w zakresie od 5 do 6, generujemy 200 punktów i zapisujemy je do myplot.

Zostaną utworzone pliki spl i myplot.

Żeby przedstawić nasze dane na wykresie korzystamy z gnuplot.

```
andrew@andrew-GL502VSK:~/lmp10$ gnuplot

G N U P L O T
Version 5.2 patchlevel 8    last modified 2019-12-01

Copyright (C) 1986-1993, 1998, 2004, 2007-2019
Thomas Williams, Colin Kelley and many others

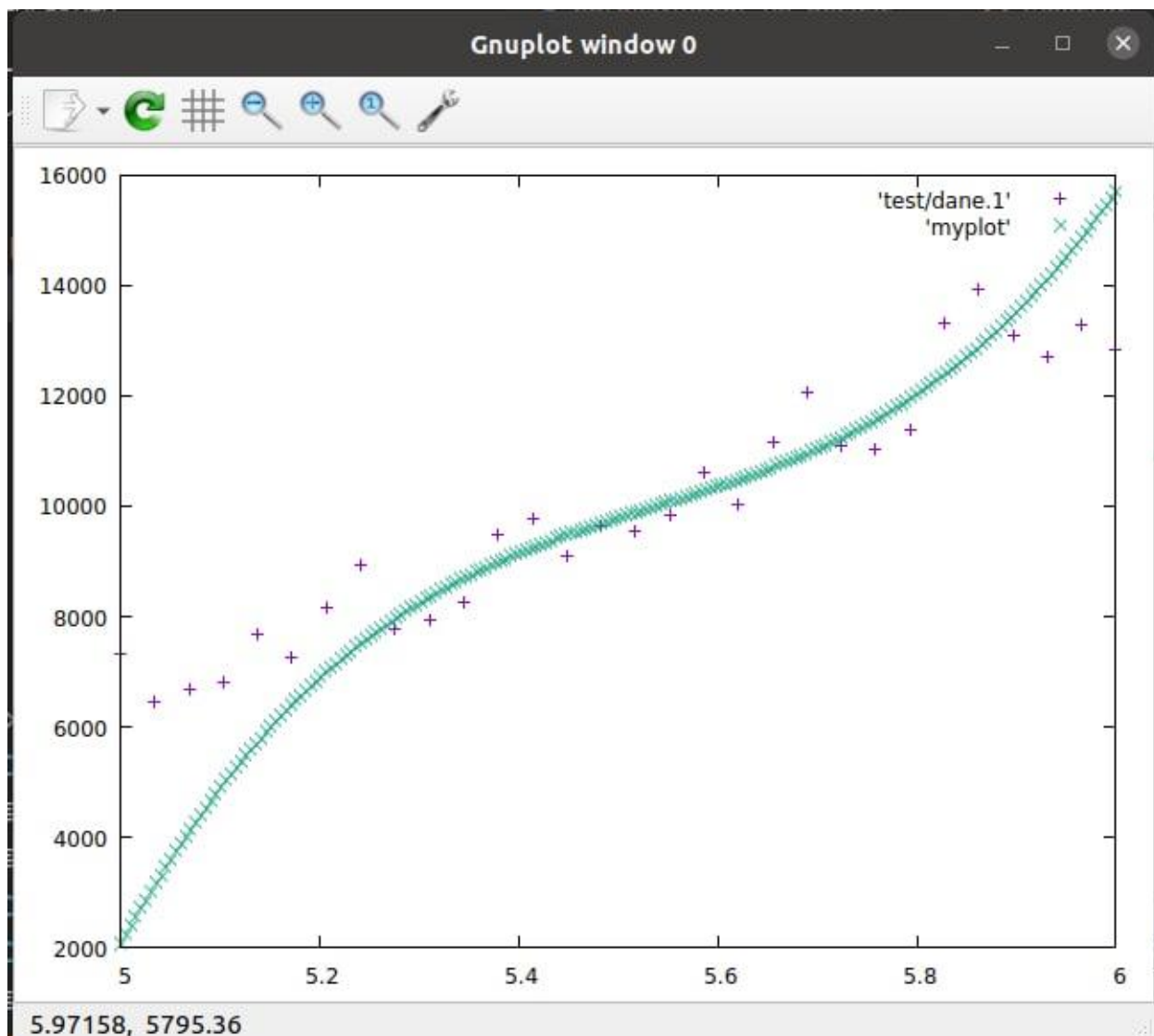
gnuplot home:      http://www.gnuplot.info
faq, bugs, etc:    type "help FAQ"
immediate help:    type "help" (plot window: hit 'h')

Terminal type is now 'qt'
gnuplot>
```

Chcemy, żeby na naszym wykresie były punkty pomiarowe i funkcja aproksymowana(punkty do niej są w pliku myplot):

```
gnuplot> plot 'test/dane.1', 'myplot'
```

Będzie wyświetlony Gnuplot window:

Teraz opiszemy poszczególne pliki naszego programu:

- 1) Solver aproksymator_na_bazie wykonuje aproksymację średnio kwadratową z bazą wielomianu Laugerre'a. Solver implementuje funkcję `make_spline`, przyjmuje wskaźnik na strukturę z punktami pomiarowymi i wskaźnik na strukturę `spline`, w której będzie zapisana reprezentacja funkcji aproksymującej.
- 2) `main.c` odpowiada za sterowanie programem, argumentami wywołania, odczytaniem plików, uruchomieniem funkcji aproksymującej, zapisem danych wynikowych.
- 3) `Points.c` odpowiada za przechowywanie punktów pomiarowych
- 4) `Splines.c` – przechowywanie aproksymacji

Moduł `gaus.c` odpowiada za rozwiązanie układu równań

Wycieki pamięci (memory leaks):

Podczas sprawdzania funkcjonowania zauważyliśmy, że kilkakrotnie była przydzielana dynamicznie pamięć po czym nie była zwalniana. Wystąpiło to w kilku miejscach. Napisałyśmy nowe funkcje do zwalniania pamięci. Dodatkowo sprawdzaliśmy przy użyciu valgrind'a wycieki pamięci.

```
--20707== by 0x109EEB: make_spl (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--20707== by 0x109072: main (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--20707==
--20707== LEAK SUMMARY:
--20707== definitely lost: 736 bytes in 9 blocks
--20707== indirectly lost: 240 bytes in 1 blocks
--20707== possibly lost: 0 bytes in 0 blocks
--20707== still reachable: 0 bytes in 0 blocks
--20707== suppressed: 0 bytes in 0 blocks
--20707==
--20707== For counts of detected and suppressed errors, rerun with: -v
```

```
--6176== by 0x10987A: realloc_pts_failed (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--6176== by 0x109A0C: read_pts_failed (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--6176== by 0x108FC2: main (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--6176==
--6176== 256 (16 direct, 240 indirect) bytes in 1 blocks are definitely lost in loss record 10 of 10
--6176== at 0x4C2F0F: malloc (in /usr/lib/valgrind/vgpreload_memcheck-amd64-linux.so)
--6176== by 0x10A382: make_matrix (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--6176== by 0x109EBC: make_spl (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--6176== by 0x109072: main (in /home/kaluzins/jimp/katorgaProjekt/aprox)
--6176==
--6176== LEAK SUMMARY:
--6176== definitely lost: 736 bytes in 9 blocks
--6176== indirectly lost: 240 bytes in 1 blocks
--6176== possibly lost: 0 bytes in 0 blocks
--6176== still reachable: 0 bytes in 0 blocks
--6176== suppressed: 0 bytes in 0 blocks
--6176==
--6176== For counts of detected and suppressed errors, rerun with: -v
--6176== Use --track-origins=yes to see where uninitialised values come from
--6176== ERROR SUMMARY: 89178 errors from 132 contexts (suppressed: 0 from 0)
```

```
LEAK SUMMARY:
    definitely lost: 520 bytes in 3 blocks
    indirectly lost: 0 bytes in 0 blocks
    possibly lost: 0 bytes in 0 blocks
    still reachable: 0 bytes in 0 blocks
    suppressed: 0 bytes in 0 blocks
Rerun with --leak-check=full to see details of leaked memory
```